

"ما بخشی از دستگاه های حفاری هستیم.

بدون ما این دستگاه ها هیچ ارزشی ندارند ..."

جمعه اول آذر ۱۳۸۷

جمعی از فعالین کارگری

گفتگو در جمع کارگران حفاری

مقدمه

کارگران صنعت حفاری تجارب مبارزاتی درخشان و آموزنده ای ازدوران انقلاب ۵۷ دارند. بعد از سقوط رژیم پهلوی، کارگران حفاری سریعاً به شکل شورای مستقل انقلابی خود پرداختند. در دوره ای که اقتصاد دچار هرج و مرج شده بود و مقامات شرکت های حفاری و شرکای خارجی آنان، راه فرار و خروج سرمایه های خود از کشور را در پیش گرفته بودند، شورای کارگری برای برقراری نوعی از کنترل کارگری(۱) در شرایط اعتلای انقلابی تلاش کرد و به دستاوردهای معینی رسید. اشاره به موضوعات مورد

توجه کارگران در آن مبارزه می تواند تصویر روشنتری را از سطح آگاهی، دغدغه ها و شور انقلابی همسنگران طبقاتی ما به نمایش بگذارد. یکی از اقداماتی که شورای کارگری حفاری با پشتیبانی اکثریت قریب به اتفاق کارگران به عمل آورد به سازماندهی امر آموزش مهارت ها مربوط می شد. شورا سریعاً تصمیم گرفت که کلاس های ضروری برای این کار را با استخدام مدرسان مناسب و با هزینه مناسب تشکیل دهد. آموزش زبان انگلیسی نیز با توجه به نیازهای فنی این رشته صنعتی مد نظر قرار گرفت. در این مورد، مبارزه معینی میان برخی از متخصصان که خواهان عقد قرارداد گران قیمت با یکی از موسسات آموزش زبان بودند با نمایندگان کارگران در گرفت. شورا با احتساب هزینه ها و برای جلوگیری از حیف و میل و زد و بندهای پشت پرده، تصمیم گرفت که با چند موسسه مختلف در مورد نرخ کلاس ها تماس بگیرد و از میان آنها، بهترین و با صرفه ترین پیشنهاد را انتخاب کند؛ که چنین نیز شد. يك موضوع دیگر به مبارزه و اقدام قاطعانه شورا و کارگران حفاری برای جلوگیری از انتقال يك دکل اصلی به خارج از کشور (در جهت سیاست های شرکت های امپریالیستی) مربوط می شد. شورا به محض اطلاع از این طرح توطئه آمیز به افشای آن پرداخت و به نیروی خود کارگران جلوی این کار را گرفت. به علاوه، شورای کارگری برای تهیه ناهار کارگران و محل غذا خوری، دست به ابتکار زد و به جای عقد قرارداد با یکی از هتل ها که تا آن زمان رایج بود، کانتینرهای موجود را به ناهارخوری تبدیل کرد. آگاهی و هوشیاری و استقلال رای نمایندگان شورا باعث شد که حاکمان تازه به قدرت رسیده اسلامی، این شورا را موی دماغ خود ببینند و برای برچیدن یا فاسد کردن آن، توطئه چینی کنند. مقامات دولتی نخست تصمیم گرفتند، نمایندگان شورا را به اصطلاح به کناری بکشند و برای تطمیع و جذب به "جلسات خصوصی" دو جانبه دعوت کنند. اما نمایندگان شورا زیر بار نرفتند و در اقدامی موثر موضوع را با همه کارگران در میان گذاشتند. نمایندگان شورا در کنار کارگران به "ملاقات" مقامات رفتند تا

هیچ بحث و تصمیمی از نظر توده ها پوشیده نماند. نتیجه آن شد که مقامات دولتی نتوانستند از این راه به هدف خود برسند. از اینجا بود که توطئه ها برای تهدید و اعمال فشار بر شورای کارگران حفاری و به تعطیل کشاندنش آغاز شد. پرونده سازی امنیتی برای نمایندگان شورا بخشی از این توطئه ها بود. وقایع بعد که نهایتاً به آغاز جنگ ایران و عراق انجامید، عملاً به فعالیت این شورا خاتمه داد؛ اما تجربه اعمال قدرت و کنترل واقعی از سوی کارگران حفاری و شورای منتخب آنان در حافظه و تاریخچه مبارزات طبقه کارگر ایران باقی ماند.

به تازگی متن مصاحبه ای از سوی یکی از مخاطبان وبلاگ "جمعی از فعالین کارگری" برای ما ارسال شده است. این مصاحبه در جمع تعدادی از کارگران کنونی شرکت ملی حفاری صورت گرفته و در آن به موضوعات مختلفی پرداخته شده است. ما ضمن تشکر فراوان و صمیمانه از دوست مصاحبه کننده، از او و سایر دوستانی که امکان تهیه چنین گزارشات یا مصاحبه هایی را در محیط کار و زیست طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان جامعه دارند می خواهیم که با ارسال آن به این وبلاگ، به امر آشنایی با تجارب و تبادل فکر هر چه بیشتر در صفوف طبقه ما کمک کنند.

"جمعی از فعالین کارگری"

سخنی کوتاه:

دوستان عزیز «جمعی از فعالین کارگری»، چند وقتی بود که تصمیم داشتم برای وبلاگ شما در مورد کارگران شرکت ملی حفاری گزارشی تهیه کنم، اما به دلیل مشکلات فنی موفق به این کار نمی شدم. تا اینکه حدود یک ماه قبل موفق به ملاقات با چند تن از کارگران این شرکت شدم و توانستم از نزدیک با این رفقا دیداری چند روزه در یکی از اردوگاه ها داشته باشم. من تا حدودی با شرایط کاری آنجا آشنا شدم و در مورد مسائل و مشکلات روزمره کارگران

حفاری، خواسته های عمده و فوری آنان، مشکلات درازمدتشان، معضل اخراج گسترده و تعطیلی بعضی قسمت ها، سیاست تقسیم کار مجدد، نوع کار، درجه بندی سختی کارها، درجه بندی دستمزدها و بسیاری از مسائل شخصی و خانوادگی آنان به گفت و گو نشستیم که ماحصل آن را در اینجا ملاحظه می کنید. امیدوارم که این گزارش به انتقال تجربه به دیگر جمع های کارگری کمک کند.

متن مصاحبه با تغییراتی از روی نوار پیاده شده است. کارگرانی که در این مصاحبه شرکت کردند را با نام کوچک مستعار و نوع شغل شان مشخص کردم. در ضمن بعضی از قسمتهای این گزارش را به خاطر مسائل امنیتی حذف کردم که امیدوارم در متن مصاحبه خلی بوجود نیآورده باشد.

: با درود بر شما و خسته نباشید، اگر میشود مختصری در مورد تاریخ حفاری و شرکت ملی حفاری، اهمیت این بخش در صنعت بطور کلی، اینکه چقدر وجودش حیاتی است، بفرمائید.

رفیق حمید (حفار): با سلام خدمت شما. از اینکه به هر حال توانستیم ملاقاتی حضوری داشته باشیم، و بعد از دشواری چند ماهه همدیگر را ببینیم خوشحالیم. بالاخره بعد از مدتها سراغی از ما گرفتید. اما بقول معروف ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است.

بدون مقدمه بگویم کشور ایران یکی از غنی ترین کشورها از لحاظ منابع نفت و گاز محسوب میشود. حفاری در واقع دروازه ورود برای دستیابی به این منابع است. قبل از انقلاب شرکت های حفاری خارجی (مثل هالی برتون - که کارش تجهیزات ابزار در گردش، سیمان کاری و... - شرکت ریدن بسک - شرکت شلم بلگر - شرکت سدکو و ...) فعالیت می کردند، بنا بر اهمیت کار حفاری بعد از انقلاب نیروهای حفاری ایرانی تشکیل شرکت ملی حفاری را دادند. (در تاریخ ۵۸/۱۰/۱)

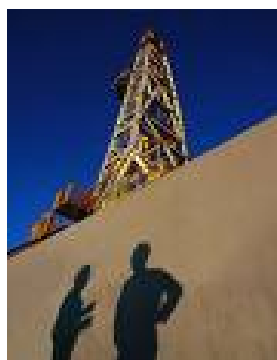
نا گفته نماند که شرکت های حفاری در دنیا به صورت شرکت های خصوصی هستند. از آنجا که در ایران در دوران مصدق نفت ملی شده و شرکتی به نام شرکت ملی نفت تاسیس شده بود، قبل از انقلاب این شرکت های خصوصی به عنوان پیمانکار طبق قراردادی برای شرکت نفت کار می کردند. اما بعد از انقلاب شرکت ملی حفاری جای آن شرکتهای خارجی را گرفت و به تنهایی به عنوان پیمانکار برای شرکت ملی نفت مشغول به کار شد.

از آنجا که همیشه نیاز به کشف مخازن جدید احساس می شد از همان دوران قدیم شرکتی به نام اکتشاف و تولید که قصد آن دست یابی به مخازن هیدروکربنی بود تاسیس شد. این شرکت در راستای کشف مخازن نفتی گازی عمل می کرد و بعد از کشف مخازن آنها را تحویل شرکت ملی نفت می داد.

هم اکنون ایران به مناطق مختلفی جهت استخراج نفت تقسیم بندی شده است و در این راستا شرکت های دیگری نیز تاسیس شده است که می توان از شرکت فلات قاره که مربوط به دریاست - شرکت نفت مرکزی - شرکت نفت شمال - نام برد.

: اگر امکان دارد کمی در مورد کار حفاری، و ابزار آن بگویید.

حمید: حتما. از وقتی که کار حفاری شروع شده، یعنی از وقتی که اولین مخزن نفت را در اعماق زمین پیدا

کردند تا حالا این صنعت مرتبا رشد کرده است. هم از نظر روش کار و تقسیم کارها؛ هم از نظر تکنولوژی و ابزار. هرچه نیاز به حفاری در عمق بیشتر باشد، تکنولوژی پیشرفته تری لازم است.

این خودش زمینه تکامل تکنولوژی به طور کلی شده است. یعنی حفاری زمینه را برای رشد خیلی از تکنولوژی های دیگر آماده می کند. هر چه زمین را بیشتر حفر می کنیم، صنایع دیگر هم بیشتر رشد می کنند! مثلا الان صنعت نفت

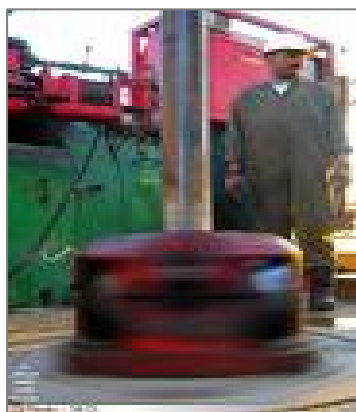

به تکنولوژی موتورهای "engines" دست پیدا کرده است که در ماشین سازی، صنعت هواپیمایی و فضا مورد استفاده قرار می‌گیرد. هر کشوری که از توانایی حفاری در اعماق بیشتر برخوردار باشد، در دنیای فناوری حرف اول را خواهد زد. بنابراین می‌توان گفت بخش عمده‌ای از سرنوشت تولید نفت کشور در آینده و همچنین رشد خیلی از تکنولوژی‌ها در کشور ما هم به حفاری وابسته است. البته وقتی که ما به مدیریت و مقاماتی سر و کار داریم که همه چیز را با سود محاسبه می‌کنند و با طرف‌های خارجی زد و بند دارند، این بحث من چندان موضوعیت ندارد. مثلاً همین حالا عده‌ای مطرح می‌کنند که نیازی به طراحی و ساخت دکل یا بقیه تجهیزات حفاری در کشور

نیست، چون به راحتی می‌توان آن را از کشورهای دیگر خریداری کرد. یا اصلاً انجام حفاری را به طور کامل، به کشورهای دیگر محول کرد. اما خب، اگر شرایط عوض شود و واقعا همه چیز دست خود مردم باشد و آن وقت بخواهیم يك اقتصاد مستقل بسازیم، باید به این چیزها فکر کنیم و برایش نقشه بریزیم. ولی الان که همه چیز را کسانی دیگر برای ما تعیین می‌کنند، چه در داخل و چه خارج. يك نکته دیگر هم پرسیدی. چه بود؟
: در مورد ابزار و نحوه کار.

: آهان! فکر کنم خودتان هم می‌دانید که مته، يك ابزار اساسی حفاری است. قدیم‌ها از مته‌های چکشی استفاده میشد که با پیشرفت صنعت جای خود را به مته‌های دورانی (چرخشی) داد. دستگاه‌های چرخشی مته و لوله با نیروی موتور های دیزلی کار می‌کنند.

بعد از دستگاه مته و لوله میرسیم به دکل حفاری. دکل حفاری مجموعه پیچیده‌ای است که از تجهیزات مختلف مکانیکی و الکترومکانیکی تشکیل شده. به‌طور کلی به شش مجموعه اصلی تقسیم شده:

۱- سازه فلزی (Substructure & Mast)

۲- مجموعه کشش و تعلیق (System Hoisting)

۳- مجموعه برق و کنترل (MCC System & SCR)

۴- مجموعه دوران و چرخش (Rotation System)

۵- مجموعه گل حفاری (Mud System)

۶- مجموعه کنترل فوران (B.O.P. System)

هر يك از این مجموعه‌ها از مجموعه‌های متنوعی از تجهیزات و قطعات تشکیل می‌شود. بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده تیم‌های فنی، مسئولیت مطالعه و بررسی برای طراحی و ساخت و یا تامین تجهیزات و قطعات مورد نیاز از سازندگان و تولید کنندگان را به عهده دارند. در مواردی هم تامین کالا از طریق تولید کنندگان و سازندگان خارجی ضروری است. اما نکته‌ی مهمی که وجود دارد این است که تا حالا دانش فنی در مورد درك روابط میان تجهیزات مختلف يك دکل در داخل کشور به وجود نیامده است. برای نمونه چرا ارتفاع این دکل حفاری را ۵۰ متر در نظر گرفته‌اند؟ این را هنوز ما نمی‌دانیم. این مقدار ارتفاع با عمق چه ارتباطی دارد؟ نمی‌دانیم. ضمناً انتخاب نوع فلز اجزای دکل باید طوری باشد که تا عمر و دوام معینی داشته باشد. همچنین از وزن مشخصی برای برقراری

و حفظ تعادل برخوردار باشد. این موارد در هیچ کتابی نوشته نشده و دانش فنی و اطلاعات آن در اختیار شرکت‌های سازنده **دکل** است. در واقع، اینها بخش انحصار شده دانش و اطلاعات در دست کشورهای سرمایه داری پیشرفته است. رفیق روشن، آگه میشود در مورد ساختار شرکت ملی حفاری، تقسیم کار، چند نوع کار، بخشهای مختلف آن، بفرمائید. **روشن (دکلبان):** من هم به نوبه خودم از شما تشکر می‌کنم و امیدوارم که اینجا به شما سخت نگذشته باشد.

شرکت ملی حفاری ایران سه بخش دارد:

یکم، کارکنان طرح عملیاتی اقماری

دوم، کارکنان ماموریتی شاغل در کارهای فنی مستقیم در ارتباط با کارهای عملیاتی مانند لوله جداري، سیمان کاری، نمودار گیری، ابزار در گردش، ابزار دقیق و....

سوم، کارکنان امور اداری و سازمانی

: آگه میشود در مورد این بخشها، و تقسیم کار / چند نوع کار / درجه بندی سختی کارها، بیشتر توضیح بدهید؟

روشن: بله حتما. از کارکنان طرح اقماری شروع می‌کنم.

کارکنان طرح اقماری حفاری: هر چند کارکنان (crew) مانند اجزاء دستگاه حفاری نیستند معذالک قسمت مهمی از دستگاه حفاری هستند. بدون کارکنان، وسایل حفاری دورانی ارزشی ندارد. گروه حفاری ممکن است ۴ تا ۶ نفر باشند که این بستگی به اندازه و احتیاج دستگاه حفاری دارد. تعداد کارکنان بستگی به نوع عملیات دارد. یعنی اینکه آیا عملیات در خشکی است؟ در منطقه ی یخبندان است؟ سرکشتی حفاری (inland barge) است؟ و یا در دستگاه حفاری دریائی، که احتیاج به متخصص بیشتری از دستگاه های حفاری معمول دارد.

ممکن است گاه گاهی برای کمک به کارکنان حفاری در کارهایی از قبیل راندن رشته طویل جداري افراد اضافه شوند که در این مورد گروه ویژه لوله های جداري با وسایل مخصوص اینکار برای انجام عمل فراخوانده میشوند. اجرای کار به عهده گروه لوله های جداري است و گروه حفاری در طول کار به آنها کمک می‌کنند. اما تقسیم بندی کارکنان،

کارکنان شیفت روز

۱- رئیس دستگاه (tool pusher)

۲- سر حفار (شب کار - یا رئیس دستگاه شب)

۳- حفار (driller)

۴- کمک حفار

۵- دکلبان

۶- کارگر سکو (roughneck)

۷- گل شناس

کارکنان شیفت شب

۱- سر حفار (شب کار - یا رئیس دستگاه شب)

۲- حفار (driller)

۳- کمک حفار

۴- دکلبان

۵- کارگر سکو (roughneck)

۶- گل شناس

هر دستگاه حفاری دارای یک مکانیک ارشد و مکانیک ۲ (کمک مکانیک)، "موتور من" جهت سر کشی به موتورهای موجود بر روی دستگاه، یک برقکار ارشد و یک برقکار ۲ (کمک برقکار)، یک راننده ی جرثقیل و یک راننده ی ماشین سنگین جیم پل _ یک جوشکار و ۳ نفر کارگر شستشو (کمک صنعتگر) است.

رئیس دستگاه حفاری (tool pusher)

کسی است که کلیه مسئولیتهای دستگاه حفاری و عملیات را بر عهده دارد. او عموماً بطور شبانه روزی آماده به کار بوده و در کاروانی در محل دستگاه حفاری زندگی می کند و در بیشتر موارد طبق برنامه تنظیمی، که ممکن است یک یا دو هفته باشد، سر چاه باقی می ماند. تجربه اش شامل سالها کار کردن بعنوان کارگر و حفار است و تخصص کافی در امر حفر چاه، ماشین آلات دستگاه حفاری، ابزار و تجهیزات مربوطه دارد. او رهبری عملیات دستگاه حفاری و کارکنان حفاری را به عهده دارد. بعلاوه مسئول امور اداری و پرسنلی حفار و کارکن حفاری و نیز امور مربوطه به کار فرما و پیمانکار را هماهنگ می کند.

حفار (driller)

مسئول حفاری است و ماشین آلات حفاری را بکار می اندازد (شکل روبرو)

و زیر نظر مستقیم سر حفار است و بر تمام کارکنان سکو نظارت دارد. او و سایر کارکنان ۱۲ ساعت کار می کنند که یک شیفت (tour)، یا نوبتکار نامیده می شود، سپس بوسیله ی حفاری دیگر و گروهش تعویض میشوند. حفار دستورات لازم کاری را به دستیار خود (کمک حفار) می دهد و او هم این دستورات را به سایر کارکنان گروه که ۵ تا ۶ نفر هستند می دهد. در ایران، کمک حفار نفر بعد از حفار ارشد سکوی

حفاری است و در طول شیفت بعضی مواقع به جای او کار می کند.

دکلبان (derrick man)

در کشورهای پیشرفته سرمایه داری مانند آمریکا و کانادا و بسیاری از کشورهای دیگر دکلبان از نظر رتبه بعد از حفار بوده و در بعضی از دستگاه های حفاری ممکن است او را بعنوان معاون حفار در نظر گرفت. او روی سکوی دکلبان (monkeyboard) یعنی سکوی کوچکی به ارتفاع یک استند لوله حفاری (تقریباً ۹۰ فوت) کار می کند، موقع لوله بالا گرفتن، آنها را با نظم خاصی در تجهیزات ویژه ای که بدین منظور تعیین شده می چیند. (شکل روبرو)

کارگرسکو (floopman roughneck) که کارگر حفاری نیز

نامیده می شود.

(شکل)

مسئول زمان جابجا کردن پائین لوله های حفاری (سلیبس) را

که سه دسته دارد موقع لوله بالا یا لوله پائین می باشد. یک گروه کامل کارگران حفاری شامل ۲ تا ۴ نفر است. آنها همچنین بوسیله آچار، کار باز و بسته کردن لوله ها را انجام می دهند. علاوه بر انجام وظایف روی سکو، آنها اغلب نگهداری، تمیز کردن و رنگ زدن تجهیزات را به عهده دارند تا دستگاه حفاری در وضعیت خوبی باقی بماند.

مکانیک دستگاه حفاری (mechanic)

مکانیک دستگاه حفاری، در عین حال که جزء سازمان کارکنان دستگاه حفاری باشد، تا آنجائی که به اجزاء مکانیکی دستگاه حفاری مربوط میشود همه کاره است. او ممکن است تغییرات جزئی موتورها، پمپ های کوچک و سایر ماشین آلات دستگاه حفاری را انجام دهد.

برقکار (electrician)

برقکار دستگاه حفاری، کارهای تعمیراتی سیستم تولید و توزیع برق را بر عهده دارد. تغییرات جزئی ژنراتورها یا موتورهای الکتریکی، بازرسی سیم کشی برق و سایر ادوات برقی به عهده اوست.

برقکار ۲ (کمک برقکار)

کمک برقکار مسئولیت کارهای برقی در اردوگاه حفاری که شامل موتور برق اردوگاه، روشنائی محل، سیم کشی کاروانها، و تعمیر و نگهداری ابزار آلات آشپز خانه و دستورات ریئس اردوگاه (کمپاس) را بر عهده دارد.

کمک مکانیک (motor man)

او عموماً مسئولیت موتورها، سوخت موتورها و تجهیزات کمکی از قبیل ژنراتورها، کمپرسورهای هوا، پمپ های آب و سایر چیزهای مربوطه را به عهده دارد. او بازرسی روغن و گاهی تعمیرات جزئی موتورها را انجام میدهد

ولی برای تعمیرات اساسی، عموماً یک مکانیک بکار گرفته میشود. او مسئولیت مستقیم ۲ عدد پمپ های آب مصرفی سر چاه یا دستگاه حفاری را دارد

اپراتور جرثقیل و کارگران ساده (زیر سکو)

در دستگاه های حفاری دریائی، گروه کارکنان حفاری مشابه کارکنان دستگاه حفاری خشکی است. حتی تعداد آنها زیاد هم هست. در بین افراد اضافی، اپراتور جرثقیل و کارگران ساده یا زیر سکو را داریم. کارگر سکو وسایلی را که مرتب از مرکز (درخشکی) می رسد تخلیه و جابجا می کند. آنها موقع بارگیری یا تخلیه بار زیر نظر اپراتور جرثقیل کار می کنند.

جوشکار

مسئول کارهای ساده جوشکاری روی سکو، پائین سکو و.... است.

گل شناس

حفاری نیاز به گل شناس (mud enginier) روز کار و شب کار دارد. که این گل شناس دارای یک کارگر تخصصی بنام آزمایش گر و یک کارگر کمکی بنام (کمک صنعتگر) است. هم چنین تعدادی کارگر محلی که بر اثر نیاز کار، می تواند تا ۲۰ نفر افزایش یابد و یک دستگاه کرین جهت جابجائی مواد گل که دارای ۲ راننده ی جرثقیل که یکی در روز و یکی در شب است.

: بهرام، شما می خواستید چیزی بگوید؟

رفیق بهرام (گل شناس): می خواستم برای اطلاعات بیشتر بگویم که گل حفاری، يك سیال پیشرفته است که در هنگام حفاری برای خنك کردن مته، بالا آوردن كنده‌ها، نگه داری فشار سازندها و ... به درون چاه تزریق می‌شود. گل حفاری پیچیده‌ترین سیالی است که بشر موفق به ایجاد آن شده است. از سوی دیگر هر چه عمق چاه بیشتر شود، فشار گل حفاری نیز، بیشتر خواهد شد، بنابراین پمپی که به این منظور به کار گرفته می‌شود، برای دسترسی به چنین فشاری باید توان بر حسب اسب بخار (Horse Power) بیشتری داشته باشد، بنابراین باید از آلیاژ خاصی ساخته شود که خود نیازمند تکنولوژی پیشرفته‌ی دیگری است. به یقین، بارها شنیده‌اید که ایران چندمین کشور صادر کننده نفت است؛ اما این مساله يك افتخار محسوب نمی‌شود. زمانی باید افتخار کرد که در صادرات **تکنولوژی نفتی** موفق عمل کنیم و علاوه بر مصرف مقدار نفت تولید شده در داخل جهت تولید، همانند امریکا از سایر کشورها نیز نفت وارد کنیم. ما با فروش نفت خام همانند فردی هستیم که برای تامین زندگی‌اش مجبور به فروش **کلیه** خود است.

روشن: آگه اجازه بدهید بعد از توضیح دوستان در ادامه به بخش های دیگر بپردازیم

: خواهش می کنم

روشن: کمی در مورد کارکنان ماموریتی شاغل در کارهای فنی صحبت کنم. ببینید کارکنان ماموریتی غالباً در گروه های ۲ تا ۷ نفر هستند، که این گروهها شامل:

۱- سیمان کاری - در زمانیکه عملیات لوله جداری به پایان می رسد گروه سیمانکاری عملیات تزریق سیمان به بغل لوله های جداری را انجام می دهد

۲- نمودار گیری - کار نمونه برداری از عمق نهائی چاه در هر مترژی که باشد وظیفه گروه نمودار گیری می باشد.

که با دستگاه مخصوص نمودار گیری انجام می شود

۳- ابزار در گردش - در واقع کنترل کیفیت تمام ابزار حفاری از جمله خود دستگاه حفاری را بر عهده دارد بعنوان مثال میتوان از چک کردن لوله ها و تبدیل های حفاری نام برد

۴- ابزار دقیق - همانطور که از نام آن پیداست کارچک کردن ابزارها از جمله (گیجها، کنترل رومها و کنترل ولوهای برقی و.....

۵- لوله جداری (کیسینگ گروه) _ این گروه معمولاً در حین انجام حفاری تا نقطه ی ایکه زمین شناس مشخص کرده وارد عمل می شود که این لوله ها از ۱۸,۵۸ تا ۵,۵۸ می باشد.

و در رابطه با کارکنان امور اداری و سازمانی که طی چارت سازمانی شرکت ملی حفاری از بالاترین مقام در شرکت (مدیر عامل) تا نگهبان (دم گیت) به حساب می آید.

: از توضیحاتی که تا حالا دادید خیلی ممنونم. اما حالا می خواهم اگر هر کدام از شما در مورد تعداد تخمینی کارگران حفاری، نسبت دائمی ها و پیمانی ها، اینکه آیا کارگر یا کارمند زن هم در بینشان هست، رگ و ریشه محلی و قومی و ملیتی کارگران حفاری و... اطلاعاتی دارید بگویید.

بهرام: در مورد تعداد کارکنان حفاری آمار دقیقی ندارم، اما فکر می کنم چیزی در حدود ۴ تا ۹ هزار نفر در مجموع باشد (که رسمی ها حدوداً ۳ تا ۴ هزار نفر هستند). نسبت پیمانیها از دائمی ها بیشتر است و میشود گفت این نسبت سه به یک است. و اما اینکه کارگر یا کارمند زن داریم، بله. در بخش کارکنان امور اداری و سازمانی همکاران زن بسیاری هستند که کارهای گوناگون بسیاری انجام می دهند.

در مورد رگ و ریشه محلی و قومی و ملیتی، یک بخش از کارگران که در اردوگاه حفاری معمولاً حدود ۱۵ تا ۲۰ نفر می شوند محلی هستند. یعنی بومی همان منطقه که دکل حفاری قرار دارد هستند. (مثلاً افراد محلی از مکان استقرار دکل چاه های شماره ۱۴۶ میدان بی بی حکیمه، ۱۲۷ میدان آغاچاری، شماره ۳ لاون، و...) اما در شرکت حفاری بیشتر کارگران از مناطق ملی هستند. از قبیل بختیاریها، عربها، ترکها و... که بخاطر وضعیت تاریخی منطقه ی نفت خیز خوزستان بیشتر بختیاری هستند.

: شما در بالا به دو نکته اشاره کردید. یک مناطقی که چاه ها وجود دارد و یکی اردوگاه. منظور چیست؟

بهرام: بله. در مورد مناطق که گفتم منظور محل استقرار دکل های حفاری است. ناوگان شرکت ملی حفاری ایران برای حفاری حدود ۴۰ تا ۵۰ چاه نفتی و گازی در نقاط مختلف کشور دکل هایی در موقعیت هایی مستقر ساخته که آمار آنها را می توانید از روابط عمومی حفاری بگیرید. (*)

اما در مورد اردوگاه حفاری: محلی است در نزدیکی چاه حفاری شامل: ۱۴ تا ۱۵ کاروان، یک ژنراتور برق، کاروان نانوائی، سرویس های بهداشتی، خوابگاهها که شامل خوابگاه ۱ (برای سر حفار _ حفار و کمک حفار) و خوابگاه ۲ (برای بقیه کارکنان سکو) که باید جای بسیار آرامی باشد، سالن غذا خوری شماره ۱ که برای سرحفار و حفار و کمک حفار، و شماره ۲ که برای بقیه کارکنان است، آشپزخانه (که در همان جالباس شوئی و.....)، نمازخانه (با يك دستگاه تلویزیون برای استفاده کارکنان)، چادر هایی برای کارگران ساده بومی، که کارهای (نگهبانی اردو گاه و چاه و سیمان خالی کردن ...) را انجام می دهند.

افراد یک اردوگاه حدوداً ۶۰ نفر هستند. شامل: ۱۵- ۲۰ کارگر ساده و بومی مابقی، کارکنان خود حفاری و مسئول اردوگاه (کمپاس) که عهده دار تمام امور سر دکل و اردوگاه است. این افراد ۲ هفته کامل در این اردوگاه هستند.

آیا قشر ممتاز و راضی کارگری (نه کارمند و متخصص) که پایه اجتماعی این نظام باشد هم در بین کارگران حفاری وجود دارد؟ از نظر عقیدتی و مذهبی، تقسیم بندی میان کارگران چقدر پررنگ است؟ آیا يك نیروی مذهبی فعال و تاثیر گذار از طرف دولت در این بخش وجود دارد؟ مثلاً نماز جماعت در چه سطحی و با چه تعدادی برگزار می شود؟
روشن: در مورد سؤال اول. بله، یک قشر نازک ممتاز وجود دارد که زیاد هم ربطی به کارمند بودن و متخصص بودن ندارد. از نظر عقیدتی و مذهبی، تقسیم بندی پر رنگ وجود ندارد و فشار و سختی کار، نزدیکی و زندگی فشرده کارگران، دوری از خانواده و... این موضوع را از بین برده است. اما در اینجا از نماز جماعت خبری نیست. هرکسی آگه وقت و فشار کار اجازه بده جداگانه نماز می خواند شاید در مناطق دفتر مرکزی در شهراهوآز، در امور اداری (منطقه ی کوروش کارگاه شماره (۱) یا کارگاه ۲ (پیچ کارون) مثل خیلی دیگر از ادارات، نماز جماعت برگزار شود. و اما در مورد پایه های نظام. همیشه معمولاً يك نفر ملیجک برای گزارش دهی وضعیت را بین کارگران دارند اما کسی با او ارتباط نمی گیرد یا بقولی تحویلش نمی گیرند.

مسائل و مشکلات روز کارگران این بخش طرح اقماری چیست؟

روشن:

پایان بخش اول

جمعی از فعالین کارگری (jafk)

Kargaran_fa@yahoo.com

Jafk.blogfa.com

آذر ماه ۸۷

توضیحات:

(۱) برای اطلاعات بیشتر در مورد کنترل کارگری رجوع شود به مقالات منتشره در وبلاگ جمعی از فعالین کارگری

*- روابط عمومی شرکت ملی حفاری ایران مستقر در اهواز : هم اکنون دکل های ۱۱ قدر روی چاه شماره ۱۴۹ گچساران، ۱۲ قدر روی چاه شماره ۲ میدان نفتی جفیر، ۱۳ قدر روی چاه شماره ۵ میدان آزادگان، ۱۴ قدر روی چاه شماره ۷ میدان رامین، ۱۶ قدر روی چاه شماره ۲۳۵ میدان گچساران و ۱۸ قدر روی آرک ۱۳ رسالت در بندر لنگه استقرار یافته اند.

همچنین دکل حفاری ۴۰ فتح روی چاه شماره ۶۳ میان هفتکل، ۴۱ فتح روی موقعیت سبلان B، ۴۲ فتح روی چاه شماره ۲۹ خارگ، ۴۳ فتح روی چاه شماره ۱ سفید باغون، ۴۴ فتح روی چاه شماره ۱۰ قلعه نار، ۴۵ فتح روی چاه شماره ۵۴ خانگیران، ۴۶ فتح روی چاه شماره ۳۵۳ میدان مارون و دکل ۴۷ فتح روی چاه شماره ۳۵۵ میدان گچساران مستقر شده اند.

دکل های ۴۹ فتح، ۵۰ فتح، ۵۱ فتح، ۵۲ فتح، ۵۳ فتح، ۵۴ فتح، ۵۵ فتح، ۵۶ فتح، ۵۷ فتح، ۵۸ فتح و ۵۹ فتح به ترتیب بر روی چاه های شماره ۱۴۶ میدان بی بی حکیمه، ۱۲۷ میدان آجاجاری، شماره ۳ لاوان، شماره ۶۰ منصور، شماره ۴۲ آب تیمور، شماره ۹ آزادگان، شماره ۱۲۵ میدان رگ سفید، شماره ۲۸ نار، شماره ۵۳ خانگیران، شماره ۴۷ کوپال و شماره ۱۵ میدان شادگان مستقر شده اند.

همچنین روی چاه های شماره ۳۵۲ میدان مارون، شماره ۴۶ میدان کوپال، شماره ۴۱۸ میدان اهواز، شماره ۱۲ میدان آزادگان، شماره ۱ میدان آبان، شماره ۹ میدان شانول، شماره ۳۵۷ میدان مارون، شماره های ۷۳ و ۷۵ میدان منصوریه و شماره ۱۵ میدان ذیلایی 10 دکل حفاری ۶۱ تا ۷۰ فتح مستقر و مشغول حفاری چاه های توسعه ای هستند.

دکل های پیروزی بر روی چاه شماره ۴ جفیر، دکل ۷۵ نصر بر روی چاه شماره ۳۳ کنگان، ۷۸ و ۷۹ نصر نیز به ترتیب بر روی چاه های شماره ۱۴۷ میدان آجاجاری و شماره ۳ میدان پرنج، مسقر شده اند. دکل مورب در موقعیت اسکله خرمشهر جزیره خارگ مستقر شده و دکل های ۸۰ تا ۸۷ فتح نیز به ترتیب بر روی چاه های کنگان ۳۲، چاه شماره ۱۱ آزادگان، چاه شماره ۱۴ میدان اغار، شماره ۴۱۶ میدان اهواز، شماره ۳۷ میدان کرنج، شماره ۴۱۷ میدان اهواز و چاه شماره ۱۰۸ میدان رگ سفید. مشغول انجام فعالیت حفاری طبق برنامه دستگاه نظارتی هستند.